

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ BASIN AÇIKLAMASI

İKİZDERE'DE YAŞANANLAR DOĞAL VARLIKLARIMIZIN ACIMASIZ TALANINA ÖRNEKTİR: **PROJE DERHAL İPTAL EDİLMELİDİR!**

Rize ili, İkizdere ilçesi, Cevizlik köyü yakınlarında Cengiz Holding tarafından açılmak istenen taş ocağı ve bu hukuksuz girişimin karşısında direnen yöre halkının mücadelesi, yirmi gündür ülke gündeminde yer bulmaktadır. Türkiye Ormancılar Derneği olarak, bir daha geri getirilemeyecek ormanları, dereleri, vadileri ve yerleşim alanlarını tehdit eden bu proje ile ilgili görüşümüzü kamuoyuyla paylaşmayı bir görev biliyoruz.

Son yıllarda ekonominin lokomotifini olarak görülen inşaat sektörünü ucuz hammadde ile beslemek için mıcır ve kum elde etmek amacıyla açılan taş ocaklarının sayısı hızla artmaktadır. Yer seçiminde kamulaştırma bedeli ödememek için genellikle ormanlık alanlar ya da dere yatakları tercih edilmektedir. Bu tercih nedeniyle kamu kurumları ve şirketlerin ekonomik maliyeti bir miktar düşse bile, bu uygulamanın ekolojik ve sosyal maliyeti çok yüksek olmaktadır. ***Bu tür uygulamalar ülkemizin doğal varlıklarının nasıl bir talana maruz bırakıldığı ve olağanüstü doğal varlıkların nasıl değersizleştirildiğinin en açık kanıtıdır.***

Öncelikle Rize ili, İkizdere ilçesi, Cevizlik köyü yakınlarındaki taş ocağının tamamen yanlış bir yerde planlandığı anlaşılmaktadır. Böylesine dik, sarp ve ormanlarla kaplı, köy yerleşimlerinin ortasında ve tarım alanlarına neredeyse bitişik bir alanda taş ocağı işletmesi açılmasının daha başlamadan çeşitli çatışmalara yol açtığı bilinmektedir. ***Öte yandan yöre insanını etkileyecek, mevcut yaşam birliklerini ve habitatları tamamen yok ederek kayalığa dönüştürecek bir faaliyet için "ÇED gerekli değildir" kararı verilmesi de ayrı bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Üstelik bu karar verildikten sadece kırk gün sonra 13,45 hektar olan ocak alanınının 37,02 hektara ve 15.7 milyon ton olan yıllık taş üretiminin 20 milyon tona çıkarılmasına yönelik kapasite artışı için ÇED başvurusunda bulunmuş ve başvuruda 2025 yılına kadar üretim yapılacağı açıklanmaktadır.***

Taş ocağının gerekçesi olarak İyidere ilçesinde yapılması planlanan lojistik merkez ve liman gösterilmektedir. Ancak bu lojistik merkez ve limanın ÇED raporunda "Proje kapsamında herhangi bir malzeme ocağı işletilmesi veya hazır beton tesisi kurulması planlanmamaktadır" diye yazmasına rağmen İkizdere'deki taş ocağında işlemlere başlanmıştır. Böylece hem lojistik merkez ve limanın ÇED Raporuna aykırı hareket edilmiş, hem de hukuki bir temeli olmayan bir gerekçeyle orman tahribatının önü açılmış olmaktadır.

Taş ocağı proje tanıtım dosyasında, proje alanının tamamının orman olduğu yazılmaktadır. Oysa ocak alanında tarım alanları da bulunmakta olduğu gerekçesiyle 20.03.2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu tarım alanları acele kamulaştırılmıştır. Dolayısıyla proje tanıtım dosyasının yeterli inceleme yapılmadan hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Proje alanının çok yakınında köy yerleşimlerine ait ev ve diğer yapılar bulunmaktadır. ***Bölgede yaşayan halkın evlerine 230 metre, tarla ve tarım alanlarına ise 50-70 metre mesafelerde yılın neredeyse tamamında delme, patlatma, yükleme ve taşıma faaliyetlerinin öngörülmesi her şeyden önce fahiş bir planlama hatasıdır.***

Daha ocak için kazı faaliyetleri başlamadan sadece yol genişletilmesi çalışmalarında dahi ocağın proje tanıtım dosyasındaki taahhütlere uyulmadığı gözlenmektedir. Örneğin; ***dere yataklarına müdahale edilmeyeceği taahhüt edilmesine rağmen ocak alanına giden yolun genişletilmesi çalışmalarında kazı fazlasının dere yataklarına boşaltıldığı, hatta yol kenarındaki orman ağaçlarına Orman Kanununa aykırı olarak zarar verildiği, köklerinden söküldüğü ve dere yatağına atıldığı da görülmektedir.*** Özetle doğrudan ve dolaylı olarak dere yatağına müdahale edilmiştir. Karadeniz Bölgesindeki sellerin büyük bir çoğunluğunun nedeni dere yataklarına yapılan

müdahalelerdir. Şimdiden bölgede sel riskinin arttığını ve derelerden akan suyun kalitesinin erozyon nedeniyle bozulduğunu söylemek mümkündür. **Türkiye Ormancılar Derneği olarak gelecekte yaşanması olası sel ve heyelanlara karşı yetkilileri uyarıyor ve acilen ocak faaliyetlerinin sonlandırılması ve devam eden dava süreçlerinin tamamlanması gerektiğine inanıyoruz.**

Yörede uluslararası sözleşmelere göre korunması gereken hayvan türleri bulunmakta olup, proje tanıtım dosyasında da bu türler açıkça raporlanmıştır. Bern Sözleşmesinde “Kesin olarak korunması gereken hayvan türlerinin üreme ve dinlenme yerlerine kasıtlı olarak zarar vermek veya buraları tahrip etmek, yabani faunayı üreme, geliştirme ve kış uykusu dönemlerinde kasıtlı olarak rahatsız etmek yasaktır” hükmü yer almaktadır. İşin trajik tarafı; Proje tanıtım dosyasında; **Bern Sözleşmesinin bu ve diğer hükümlerine uyulacağı taahhüt edilmiş olmasına rağmen faunanın önemli bir kısmının üreme zamanı olan Nisan ayında faaliyetlere başlanmış olmasıdır.**

Taş ocağının faaliyete başlamasından sonra oluşacak toz kirliliği nedeniyle vadideki ormanların, çay alanları ve bahçe bitkilerinin olumsuz etkileneceğini söylemek mümkündür. Çünkü çoğu taş ocağında tozmayı önlemek için alınacağı ifade edilen önlemler alınmamaktadır.

Çok dar ve dik bir vadide yankılanacağının da hesaba katılarak, işletmeden kaynaklanan gürültünün, başta uyku bozukluğu olmak üzere insanlarda ruhsal sorunlar yaratması ve yaban hayvanlarını da olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır.

Diğer yandan taş ocağının faaliyetin sona ermesinden sonra rehabilite edileceği de proje tanıtım dosyasında taahhüt edilmektedir. Ancak sıyrılması öngörülen toprak miktarı sadece 20 cm kalınlıktadır ve faaliyet sonrası som kayanın üzerine serilecek 20 cm toprak üzerinde ağaç yetişmesi mümkün değildir. Nitekim ülkemizde başta mermer ocakları olmak üzere birçok taş ocağının rehabilite edilemediği de ortadadır.

Türkiye Ormancılar Derneği, ülkemizin en güzel, doğal zenginlik açısından en varlıklı yörelerinden birinde, yöre halkının haklı olarak karşı olduğu bu doğa düşmanı projenin derhal iptal edilmesi gerektiğini beyan etmektedir.

Yöre halkının haklı mücadelesini tüm benliğimizle ve mesleki duyarlılığımızla destekliyoruz.

KAMUOYUNA SAYGI İLE DUYURULUR. 10.05.2021

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

EK: TOD_İkizdere Cevizlik Bazalt Ocağı_Değerlendirme Raporu (8 Sayfa)